

Bruxelles, 28. svibnja 2021.
(OR. en)

9138/21

RECH 267
COMPET 424
EDUC 215
SOC 352
EMPL 261

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	28. svibnja 2021.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	9009/21
Predmet:	Produblјivanje europskog istraživačkog prostora: osiguravanje privlačnih i održivih istraživačkih karijera i radnih uvjeta za istraživače te ostvarivanje cirkulacije mozgova – zaključci Vijeća (usvojeni 28. svibnja 2021.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o produblјivanju europskog istraživačkog prostora: osiguravanje privlačnih i održivih istraživačkih karijera i radnih uvjeta za istraživače te ostvarivanje cirkulacije mozgova, koje je Vijeće usvojilo na 3797. sastanku održanom 28. svibnja 2021.

Zaključci Vijeća

Produblјivanje europskog istraţivačkog prostora: osiguravanje privlačnih i održivih istraţivačkih karijera i radnih uvjeta za istraţivače te ostvarivanje cirkulacije mozgova

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI NA:

- Rezoluciju Vijeća iz lipnja 2000.¹ o uspostavi europskog istraţivačkog prostora (EIP) u kojoj je naglasak stavljen na ljudske resurse i privlačnost znanstvenih i tehnoloških zanimanja;
- Rezoluciju Vijeća od 10. studenoga 2003. o zanimanju i karijeri istraţivača unutar europskog istraţivačkog prostora (EIP), kojom se države članice i Komisija pozivaju da, među ostalim, razmjenjuju i razvijaju sustave evaluacije i vrednovanja, poboljšavaju radne uvjete za istraţivače te potiču međusektorsku mobilnost istraţivača i u kojoj se Komisiju poziva da redovito izvješćuje²;
- Zaključke Vijeća od 18. travnja 2005. o jačanju ljudskih resursa u znanosti i tehnologiji u europskom istraţivačkom prostoru³;
- Zaključke Europskog vijeća od 13. i 14. oţujka 2008., u kojima se države članice pozivaju da uklone prepreke slobodnom protoku znanja stvaranjem „pete slobode”, utemeljene osobito na povećanju otvorenosti i konkurentnosti tržišta rada za istraţivače te pruţanju boljih karijernih struktura, transparentnosti i prilagođenosti obiteljskom ţivotu;
- Zaključke Vijeća od 30. svibnja 2008. o znanstvenim karijerama pogodnima za obiteljski ţivot: prema integriranom modelu, u kojima se podsjeća na ključnu ulogu koju politika istraţivanja i tehnološkog razvoja ima za Europu s obzirom na Lisabonsku strategiju te ističe vaţnost uloge ţena u znanosti i tehnologiji, razvoja boljih uvjeta za ravnoteţu između poslovnog i privatnog ţivota, kao i toga da znanstvene karijere budu pogodnije za obitelj⁴;

¹ SL C 205, 19.7.2000., str. 1.

² SL C 282, 25.11.2003.

³ 8194/05.

⁴ 10212/08.

- Zaključke Vijeća od 26. rujna 2008. o boljim karijerama i većoj mobilnosti: europsko partnerstvo za istraživače, u kojima se ističe potreba za održavanjem ravnoteže između otvaranja na europskoj razini i autonomije institucija, jačanjem načela i vrijednosti Europske povelje za istraživače i Kodeksa ponašanja pri zapošljavanju znanstvenika⁵ (dalje u tekstu „Povelja” i „Kodeks”) te praćenjem napretka na nacionalnoj razini i na razini EU-a⁶;
- Izvješće ministara Biltgena (LU) i Gagoa (PT) od 18. svibnja 2009. o europskom partnerstvu za poboljšanje privlačnosti karijera u području istraživanja i tehnološkog razvoja i uvjeta za mobilnost istraživača u Europi⁷, u kojem se predlažu raznolike istraživačke karijere, dvojne karijere, uvjeti za obitelj i fleksigurnost te poziva na sinergiju s drugim sastavima Vijeća;
- Zaključke Vijeća od 2. ožujka 2010. o mobilnosti i karijerama europskih istraživača⁸ te Zaključke Vijeća od 1. prosinca 2015. o istraživačkom integritetu⁹ i rodnoj ravnopravnosti¹⁰;
- Rezoluciju Europskog parlamenta o boljim karijerama i većoj mobilnosti, objavljenu u travnju 2010.¹¹, u kojoj se osobito traži jedinstveni europski model karijera, snažno potiče na uspostavu europskog mirovinskog fonda i poziva države članice da povratak u matične institucije učine privlačnijim istraživačima;
- Zaključke Europskog vijeća iz veljače 2011.¹² u kojima se potvrđuje da je Europi potreban jedinstven istraživački prostor za privlačenje talenata i ulaganja te u kojima se poziva na uspostavu istinskog jedinstvenog tržišta znanja, istraživanja i inovacija;
- Zaključke Vijeća od 28. i 29. studenoga 2011. o modernizaciji visokog obrazovanja, u kojima se traže otvoreni i transparentni postupci zapošljavanja i Europski okvir za istraživačke karijere;

⁵ 2005/251/EZ od 11. ožujka 2005.

⁶ 13671/08, 7652/1/08 REV1.

⁷ 10003/09.

⁸ 6833/10.

⁹ 14853/15.

¹⁰ 14846/15.

¹¹ 2010/C 87 E/20.

¹² EUCO 2/11.

- Zaključke Vijeća od 29. svibnja 2015.¹³ o Planu za europski istraživački prostor za razdoblje 2015. – 2020., u kojima je među ostalim istaknuta uloga ljudskog kapitala u unapređenju EIP-a, potreba za jačanjem sveobuhvatnih strategija za ljudske resurse te osnaživanje mladih istraživača s pomoću atraktivnih mogućnosti u karijeri;
- Zaključke Vijeća od 27. svibnja 2016. o prijelazu na sustav otvorene znanosti¹⁴;
- Zaključke Vijeća iz studenoga 2016.¹⁵ o mjerama za potporu istraživačima na početku karijere i povećanje privlačnosti znanstvenih karijera, kojima se karijere povezuju s Programom vještina, a Komisiju posebno poziva da razvije postupke praćenja za mjerenje tokova mobilnosti istraživača unutar Europske unije (EU) i s trećim zemljama;
- Preporuku Komisije (EU) 2018/790 od 25. travnja 2018. o pristupu znanstvenim informacijama i njihovu čuvanju, kojom se posebno poziva države članice da odrede i provedu jasne politike za prilagodbu, u pogledu znanstvenih informacija, sustava zapošljavanja i profesionalne evaluacije istraživača, sustava evaluacije za dodjeljivanje bespovratnih sredstava istraživačima i sustava evaluacije za institucije koje provode istraživanja;
- Zaključke Vijeća od 30. studenoga 2018.¹⁶ o upravljanju europskim istraživačkim prostorom, u kojima se ističe važnost razvoja tržišta rada za istraživače u Europi, povezivanja otvorene znanosti s mehanizmima nagrađivanja i ocjenjivanja, kao i programâ za razvoj vještina za istraživače te poziva na bolju sinergiju s Europskim prostorom visokog obrazovanja;
- Mišljenje ERAC-a o budućnosti EIP-a, koje je Odbor za europski istraživački prostor i inovacije (ERAC) donio 17. prosinca 2019.¹⁷, u kojem su navedeni glavni elementi „novog EIP-a”;
- Izjavu iz Bratislave o mladim istraživačima iz 2016. u kojoj se ističe potreba za boljim istraživačkim karijerama i Zagrebački poziv na djelovanje u vezi s cirkulacijom mozгова iz 2020. u kojem se poboljšanje istraživačkih karijera povezuje s potrebom za učinkovitijim nacionalnim/lokalnim istraživačkim ekosustavima kako bi se doprinijelo uravnoteženijoj cirkulaciji mozgovâ;

¹³ 9351/15.

¹⁴ 9526/16.

¹⁵ 15013/16.

¹⁶ 14989/18.

¹⁷ ERAC 1201/20.

- Program vještina za Europu, koji je Komisija donijela 30. lipnja 2020. i u kojem se poziva na razvoj europskog okvira kompetencija za istraživače te kojim se podupiru razvoj skupa osnovnih vještina za istraživače, taksonomija vještina i povezano osposobljavanje, u skladu s europskim stupom socijalnih prava;
- Komunikaciju Komisije od 30. rujna 2020.¹⁸ naslovljenu „Novi EIP za istraživanje i inovacije”;
- Zaključke Vijeća od 1. prosinca 2020. o novom europskom istraživačkom prostoru¹⁹, u kojima se portugalsko predsjedništvo poziva da u suradnji s Komisijom dodatno razvije temu istraživačkih karijera te ističe potreba za jačom sinergijom između EIP-a i elemenata europskog prostora obrazovanja povezanih s visokim obrazovanjem;
- europski stup socijalnih prava, u kojem se ističe EIP kao temelj za postizanje konkurentnosti i održivosti Europe te za stvaranje prilika putem inovacija, i s time povezanu Preporuku Vijeća o pristupu socijalnoj zaštiti²⁰, kojom se države članice potiču da svima poboljšaju pristup socijalnoj zaštiti;

I. Uvod

1. PREPOZNAJE da su istraživači i drugo osoblje u području istraživanja i razvoja u javnom i privatnom sektoru u središtu sustavâ istraživanja i inovacija te da se EIP-om, uspostavljenim člankom 179. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, nastoji stvoriti unutarnje tržište za istraživanja uz slobodan protok istraživača, znanja i tehnologije kako bi se osigurala proizvodnja visokokvalitetnog znanja, njegovo širenje i inovacije te ISTIČE da izazovi i dalje postoje unatoč dosad ostvarenom napretku te da je potrebno koordiniranije djelovanje;

¹⁸ 11400/20 + ADD1.

¹⁹ 13567/20.

²⁰ Preporuku Vijeća 2019/C 387/01 od 8. studenoga 2019.

2. s obzirom na provedbu političkog programa EIP-a i uzimajući u obzir Plan za EIP koji je utvrdila Komisija, posebno u pogledu prioriteta „produblјivanje EIP-a”, UVIDA važnost odgovarajućih okvirnih uvjeta za istraživačke karijere, uključujući ravnotežu između poslovnog i privatnog života²¹, zapošljivost i pristup socijalnoj zaštiti za sve²²;
3. PODSJEĆA NA TO da je povećanje privlačnosti istraživačkih karijera diljem Unije ključan element „novog EIP-a”, i to stvaranjem uključivih i poticajnih radnih uvjeta i uvjeta zapošljavanja, uključujući cjeloživotno učenje, za održivije i privlačnije istraživačke karijere, čime se privlače najveći talenti bez ikakve pristranosti i zadržavaju izvrsni istraživači iz Europe i inozemstva;
4. POZDRAVLJA prijedloge Komisije iz komunikacije o EIP-u za paket mjera potpore za jačanje istraživačkih karijera i drugih povezanih djelovanja, poput onih koja se odnose na otvorenu znanost, uključivost i pristup izvrsnosti (npr. EURAXESS i omogućavanje cirkulacije mozgova);
5. SMATRA da istraživačke karijere nadilaze politike istraživanja i inovacija te da treba mobilizirati druge javne politike kao što su politike zapošljavanja, socijalne politike i politike obrazovanja, prepoznajući potencijal za sinergiju i horizontalnu koordinaciju; NAGLAŠAVA važnost nacionalnih, regionalnih i sektorskih dimenzija te očuvanja autonomije organizacija;
6. ISTIČE da prekogranična i međusektorska suradnja, otvorenost, dijeljenje, pravedno zapošljavanje, konkurentnost i stvaranje vrijednosti na temelju znanja zahvaljujući aktivnostima istraživanja i inovacija doprinose razvoju održivih i privlačnih istraživačkih karijera;
7. ISTIČE da se EIP-om uspješno potiče mobilnost istraživača, uklanjaju prepreke mobilnosti i razvoju karijere, među ostalim putem Povelje i Kodeksa i njegovih provedbenih mehanizama, uključujući Strategiju ljudskih resursa za istraživače, EURAXESS, aktivnosti Marie Skłodowska-Curie (MSCA), Europsku suradnju u znanosti i tehnologiji (COST) i mjere širenja. Međutim, unatoč napretku, europska i međunarodna dimenzija istraživačkih karijera i dalje zahtijevaju stalne zajedničke napore i predanost država članica i Unije;

²¹ Direktiva (EU) 2019/1158 od 20. lipnja 2019.

²² Preporuka Vijeća 2019/C 387/01 od 8. studenoga 2019.

II. Mobilnost, cirkulacija mozgova te istraživački i inovacijski sustavi

8. **PODSJEĆA NA TO** da je geografska, međusektorska i interdisciplinarna mobilnost istraživača i drugog osoblja u području istraživanja i razvoja temeljna dimenzija „novog EIP-a” te da bi Unija i države članice trebale težiti cirkulaciji mozgova radi rješavanja pitanja neuravnoteženog protoka istraživača; **UVIĐA** da cirkulacija mozgova ovisi o odgovarajućim okvirnim uvjetima, interoperabilnim i privlačnim istraživačkim karijerama te sveukupnoj kvaliteti i privlačnosti istraživačkog sustava; **POTIČE** države članice da poboljšaju kvalitetu istraživačkih i inovacijskih sustava s pomoću odgovarajućih okvirnih uvjeta, uključujući dostatna ulaganja u istraživanja i inovacije te, prema potrebi, provedbu reformi;
9. **PREPOZNAJE** da su učinci mobilnosti na razvoj istraživačkih karijera vrlo važni u početnim fazama karijere jer je vjerojatnije da će istraživači tada tražiti prikladna radna mjesta, mentorstvo, napredak u karijeri, bolju plaću i uvjete zapošljavanja, dobrobit i ravnotežu između poslovnog i privatnog života te kvalitetne istraživačke ekosustave;
10. **NAGLAŠAVA** da su pravedno zapošljavanje i nadmetanje za talente među institucijama i sustavima ključni elementi za povećanje privlačnosti istraživačkih sustava; **ISTIČE** potrebu za ulaganjem u nacionalne i lokalne istraživačke sustave te stvaranjem primjerenih i pravednih radnih uvjeta za razvoj karijere kako bi se uklonio glavni pokretač neravnoteža u tokovima na unutarnjem tržištu i izvan njega;
11. **NAGLAŠAVA** da se neuravnotežen protok istraživača i cirkulacija mozgova trebaju rješavati ne samo na nacionalnoj, već i na europskoj razini s pomoću mjera i instrumenata politike, pri čemu su potrebni usporedivi podaci iz različitih zemalja; **POZIVA** Komisiju da razvije instrumente i mjere za postizanje tog cilja, primjerice putem centara EIP-a i inicijative ERA4You, mjera širenja i instrumenata potpore radi osmišljavanja i provedbe reformi u nacionalnim istraživačkim i inovacijskim sustavima, među ostalim uz potporu instrumenta za političku podršku programa Obzor;

12. ISTIČE važnost mehanizama poticaja za promicanje mobilnosti i razvoja karijere na europskoj razini (ERASMUS+, MSCA, ERC, COST), kao i nacionalnih programa povratka i integracije; u tom kontekstu SA ZANIMANJEM OČEKUJE ishod istraživanja o mjerama potpore za istraživače kako bi se vratili u svoju zemlju podrijetla unutar Unije i u Uniju, predviđenih u Obzoru Europa, koje u slučaju opravdane potrebe mogu biti koristan alat za modernizaciju ili poboljšanje programâ i sustavâ za osposobljavanje u području istraživanja, kao i za povećanje privlačnosti institucija diljem svijeta;

III. Otvoreno tržište rada za istraživače

13. ISTIČE da je jedan od prioriteta Plana za EIP za razdoblje 2015. – 2020., odnosno „otvoreno tržište rada za istraživače” (3. prioritet ERA-e), povećanje mobilnosti istraživača u Europi zahvaljujući otvorenosti zapošljavanja kako bi se ostvarilo tržište rada za istraživače koje dobro funkcionira; SA ZANIMANJEM OČEKUJE njegovu evaluaciju, uključujući moguće preporuke i mjere;
14. ISTIČE rastuće trendove nesigurnosti zaposlenja u akademskoj zajednici, gubitka talenata i smanjenja sigurnosti radnih mjesta u mnogim zemljama, koji su pogoršani uslijed pandemije bolesti COVID-19; NAPOMINJE da neoptimalna ravnoteža između institucijskog financiranja i financijskih sredstava koja se dodjeljuju na temelju projekata dovodi do kratkoročnih ugovora temeljenih na projektu kojima se istraživačima ne pruža dugoročna perspektiva, a to pokazuje činjenica da privremeni ugovori na temelju bespovratnih sredstava dominiraju tijekom početne faze karijera u akademskoj zajednici; UVIĐA da je broj akademskih radnih mjesta ograničen i da je sve vjerojatnije da će istraživači pronaći posao izvan akademske zajednice ili da će u kasnijoj fazi svoje profesionalne karijere dospjeti na stalan položaj u akademskoj zajednici te od država članica i Komisije TRAŽI primjerene instrumente i alate kojima se promiču privlačni radni uvjeti unutar i izvan akademske zajednice;
15. UVIĐA da postoje brojne prepreke s kojima se istraživači suočavaju na početku karijere i unutar i izvan akademske zajednice te da nedostaju odgovarajući mehanizmi usmjeravanja i uključivanje drugih sektora u njihove sustave osposobljavanja i razvoja karijere, što može dovesti do neusklađenosti ponuđenih i traženih vještina u pogledu dostupnih radnih mjesta na tržištu rada; NAGLAŠAVA da se istraživačice na početku karijere suočavaju s dodatnim posebnim preprekama;

16. ISTIČE da neusklađenost vještina uočena na tržištima rada mnogih zemalja proizlazi iz činjenice da je doktorsko osposobljavanje često fokusirano na karijeru akademskih istraživanja, istraživačke vještine i standardne akademske poticaje, a time se talentima ne pružaju odgovarajuće transverzalne vještine za prelazak u druge sektore, čija je sposobnost apsorpcije akademskih profila ograničena; NAGLAŠAVA da je potrebno podupirati usluge u vezi s razvojem karijere i savjetodavne usluge, uključujući savjete o odabiru karijere u svim fazama karijere; POTIČE istaknutiju ulogu informacija o vještinama tijekom donošenja političkih odluka i razmatranja u vezi s istraživačima i istraživačkim karijerama pri izradi nacionalnih mjera ili strategija u tom području te ISTIČE da se doktorskim osposobljavanjem u suradnji s privatnim sektorom doprinosi premošćivanju razlika u kulturi i povećanju potrebnih istraživačkih vještina izvan akademske zajednice, čime se potiče zapošljivost;
17. ISTIČE u tom kontekstu važnost nadogradnje i usvajanja novih vještina te transverzalnih vještina, posebno onih digitalnih te POZIVA Komisiju da promiče inicijative u sinergiji s Paktom za vještine kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećao učinak ulaganja u vještine povezivanjem javnih i privatnih dionika.
18. NAGLAŠAVA potrebu za proširenjem doktorskih programa osposobljavanja na temelju primjera doktorskih mreža u okviru MSCA-a, izvan akademskog osposobljavanja, uključujući prenosive vještine korisne drugim sektorima, te uključivanje drugih sektora u sustave osposobljavanja za istraživače na početku karijere od samog početka kako bi se poboljšalo usklađivanje sa zahtjevima u pogledu vještina izvan akademskog sektora; u tom pogledu PREPOZNAJE važnost mjera politike kojima se promiče širi pristup osposobljavanju i instrumenata za razvoj karijere, kao i poticanje stvaranja vrijednosti iz znanja, poduzetništva i potpore za osnivanje novih poduzeća, prema potrebi; te POZIVA Komisiju da istraži te mogućnosti pri izradi inicijative „ERA4You” na temelju najboljih praksi država članica;
19. NAPOMINJE kako se u niz čimbenika koji utječu na nejednak protok istraživača među ostalim ubrajaju visina plaće, mirovine, socijalno osiguranje i drugi uvjeti zapošljavanja, koji su uvelike utvrđeni na nacionalnoj, regionalnoj ili institucijskoj razini;

20. PRIMJEĆUJE raznovrsne i ključne uloge koje visokokvalificirani talenti imaju u uspješnim istraživačkim i inovacijskim sustavima diljem EIP-a, kao što su, među ostalim, nadzornici podataka, operateri istraživačkih (e-)infrastruktura, posrednici u istraživanju, posrednici u znanju, upravitelji i koordinatori u području inovacija i prijenosa tehnologije; NAPOMINJE da te uloge treba prepoznati i podupirati s pomoću instrumenata za osposobljavanje i razvoj karijere kako bi se optimizirale mogućnosti zapošljavanja; te POZIVA države članice i Komisiju da razviju mjere kojima se podupiru diversifikacija karijere i višestruke karijere;

IV. Privlačan europski okvir za istraživačke karijere

21. NAPOMINJE kako je fleksibilan europski okvir za istraživačke karijere ključan da bi se stvorili uvjeti za zadržavanje talenata u Europi i njihovo privlačenje u Europu, uz olakšavanje interoperabilnosti, usporedivosti, prekida u karijeri i mobilnosti; POZDRAVLJA tehnički rad Komisije na ažuriranju klasifikacije ESCO²³ u 2021. i razvoju europskog okvira kompetencija za istraživače kako bi se omogućilo priznavanje profesija na europskoj razini; slično tome, PRIMA NA ZNANJE rad potreban na EURES-u²⁴ i TRAŽI OD Komisije da izradi taksonomiju vještina za istraživače²⁵ kako bi se omogućilo statističko praćenje cirkulacije mozгова i kako bi se s državama članicama raspravilo o skupu odgovarajućih pokazatelja te da predloži program osposobljavanja za poticanje nacionalnog stručnog znanja;
22. PREPOZNAJE činjenicu da će koherentna globalna, europska i nacionalna taksonomija olakšati interoperabilnost karijera u različitim sektorima i međusektorsku mobilnost, uz puno poštovanje autonomije sveučilišta, istraživačkih organizacija i poduzeća;

²³ ESCO: europske vještine, kompetencije, kvalifikacije i zanimanja.

²⁴ Uredba (EU) 2016/589 od 13. travnja 2016. o Europskoj mreži službi za zapošljavanje (EURES), pristupu radnika uslugama mobilnosti i daljnjoj integraciji tržišta rada.

²⁵ 9349/20.

23. ISTIČE da se trenutačne prakse nagrađivanja i ocjenjivanja uglavnom temelje na bibliometriji, a ne na onome što istraživači postižu i kako (izvrsnost i učinak), te da bi se trebale razvijati u smjeru kvalitativnijeg ocjenjivanja koje može utjecati na diversifikaciju istraživačkih karijera, uzimajući u obzir otvorenu suradnju te razmjenu znanja i podataka, vrednovanje istraživanja, međusektorske aspekte i, prema potrebi, društveni angažman; NAGLAŠAVA kako je potrebno istražiti mjerenje kvalitete koje se u većoj mjeri temelji na talentu i kojim se uzima u obzir raznolikost, pri čemu se ne uzima u obzir samo kriterij objavljenih radova i citiranosti nego i, među ostalim, izvrsnost istraživanja, podučavanja i vještina, učinak, usluge za društvo (npr. skrb o pacijentima), prakse otvorene znanosti, timsku znanost, mobilnost, vještine upravljanja i vodstva, poduzetništvo i suradnju s industrijom; PRIMA NA ZNANJE iskustva i reforme koje su u tijeku u državama članicama te u istraživačkim organizacijama i sveučilištima koji traže europski pristup evaluaciji talenta istraživača; POZDRAVLJA aktualno savjetovanje o reformi ocjene istraživanja koje Komisija provodi s oblikovateljima politika (razina EU-a i razina država članica), ulagateljima u istraživanja, izvođačima istraživanja i drugim dionicima;
24. NAPOMINJE da je revizija područja primjene obuhvaćenog Poveljom i Kodeksom u tijeku u skupinama povezanima s EIP-om i Komisiji u suradnji s dionicima te RAZMATRA analizu daljnjeg razvoja jedinstvenog okvira uz cjelovitiji pristup rješavanju svih izazova koji nadilaze vrijednosti i načela te širenje njegove usmjerenosti na sektore izvan akademske zajednice; NAGLAŠAVA da bi obnovljenom Poveljom i Kodeksom trebalo pružiti smjernice za daljnja poboljšanja u sustavima zapošljavanja, odabira, nagrađivanja i ocjenjivanja istraživača diljem Europe; u tom kontekstu POZIVA Komisiju da analizira najbolje prakse na nacionalnoj razini i do 2022. predstavi prijedloge, među ostalim, za sustave praćenja akademske karijere do trajnog zvanja, ocjenu istraživanja, diversifikaciju karijere, ravnotežu između poslovnog i privatnog života i poticaje za zapošljavanje istraživača na početku karijere te da radi na pitanju rodne ravnopravnosti, interoperabilnosti s industrijom i poboljšanja upravljanja EURAXESS-om i njegovih usluga;

25. POZDRAVLJA reformu i širenje mreže EURAXESS, njezinih usluga i portala u cilju uspostave platforme za upravljanje talentima, uz povezanost s EURES-om i EUROPASS-om te drugim transnacionalnim mrežama, posebno širenjem nacionalnih kontaktnih točaka, povezivanjem istraživača i institucija te pomaganjem u apsorpciji talenata u zemljama i regijama uz istodobno osiguravanje neometanih kvalitetnih usluga diljem mreže; POZIVA Komisiju i države članice da zajednički osmisle i razviju sljedeću fazu EURAXESS-a kako bi se uspostavila platforma EIP-a za talente;
26. ISTIČE važnost zaštite i jačanja slobode u znanstvenim istraživanjima i istraživačkim karijerama; PRIMJEĆUJE činjenicu da su istraživači sve izloženiji prijetnjama i mržnji kada sudjeluju u raspravama, dijele rezultate svojih istraživanja i doprinose unaprjeđenju znanja; NAGLAŠAVA kako države članice, istraživačke organizacije i visoka učilišta moraju riješiti taj problem;

V. Osiguravanje boljih radnih uvjeta i prilagođenosti obiteljskom životu u istraživačkim karijerama

27. PREPOZNAJE činjenicu da se istraživačke karijere obično ne razvijaju unutar jednog sektora ili zemlje te da mobilni istraživači obično slijede više putova u istraživačkoj karijeri, a njihove naknade u okviru socijalne zaštite²⁶, uključujući mirovine, često su neprenosive ili neusporedive te valjane samo u zemlji u kojoj su stečene;
28. PRIMA NA ZNANJE da su programi socijalne sigurnosti i mirovinskog osiguranja u nacionalnoj nadležnosti i PRIMJEĆUJE napredak postignut u paneuropskom dopunskom mirovinskom programu RESAVER te potrebu za većom vidljivošću i diversifikacijom portfelja kako bi se organizacijama olakšalo usvajanje programa, uključujući zaklade i poslovni sektor, i bolje povezivanje s nacionalnim sustavima; NAGLAŠAVA da bi trebalo promicati analizu postojećih instrumenata i alata te razmjenu najboljih praksi;

²⁶ Vidjeti bilješku 22.

29. ISTIČE potrebu za promicanjem bolje ravnoteže između poslovnog i privatnog života i okruženja pogodnog za obitelj u okviru izgleda za razvoj karijere, uključujući aranžmane za skrb za djecu i njihovo školovanje, prekide u karijeri, roditeljski dopust i mogućnosti za dvojni karijeru;
30. ISTIČE važnost promicanja jednakih mogućnosti, uključivosti i rodne ravnoteže, osobito pri započinjanju karijere i napredovanju u karijeri, među ostalim na vodećim položajima, smanjenja nesigurnosti, kao i procjene učinka bolesti COVID-19, među ostalim, na karijere žena i manjinskih skupina;

VI. *Pristup izvrsnosti, razvijanje talenata i smanjenje nejednakosti*

31. ISTIČE potrebu za jačanjem javnih i privatnih ulaganja u istraživanje i razvoj u Europi te za podupiranjem manje uspješnih istraživačkih sustava da bi se povećala njihova privlačnost kako bi se izbjegli odljev mozgova i gubitak konkurentnosti uzrokovan dugotrajnim nejednakostima te promicalo zadržavanje talenata u svojoj njihovoj raznolikosti; ISTIČE da će se nastojanjima da se ostvari ciljna vrijednost od 3 % BDP-a u području istraživanja i razvoja i osigura sinergija među programima EU-a te između programa EU-a i nacionalnih programa doprinijeti tim ciljevima;
32. ISTIČE važnost podupiranja reformi u nacionalnim istraživačkim sustavima kako bi se osigurala privlačnost istraživačkih karijera i uklonile razlike u plaćama, uz istodobno poboljšanje sustava nagrađivanja i ocjenjivanja. Poboljšanim alatima Komisije, kao što su instrument za tehničku potporu i instrument za političku podršku u okviru programa Obzor, može se pomoći u izradi i provedbi tih potrebnih reformi; SMATRA da bi planovi za rodnu ravnopravnost u okviru programa Obzor Europa mogli biti perspektivno sredstvo za postizanje veće ravnopravnosti u istraživačkim karijerama;

VII. Međusektorska, interdisciplinarna, virtualna i međunarodna mobilnost

33. ISTIČE važnost interdisciplinarnog istraživanja za doprinos izvrsnoj znanosti i međusektorske mobilnosti za poticanje zapošljavanja u znanosti, bolju razmjenu i usvajanje znanja, stjecanje šireg skupa vještina povezanih s istraživanjem i bolje usklađivanje tih vještina s potrebama izvan akademske zajednice;
34. ISTIČE važnost međusektorske mobilnosti kako bi se pružile znatne prilike za zapošljavanje i razvoj karijere, osobito za istraživače na početku karijere; NAGLAŠAVA da mobilnost među sektorima može poprimiti mnoge oblike (od akademske zajednice do industrije, poduzeća, javnih tijela, neprofitnih organizacija, kulturnog sektora i obratno, kao i osnivanja poduzeća) te ISTIČE kako bi sustavima osposobljavanja i razvoja karijere trebalo stvoriti mogućnosti za mobilnost i mehanizme usmjeravanja u područjima znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM), kao i za društvene i humanističke znanosti; PREPOZNAJE važnost primjerenih kriterija za pravilnu evaluaciju i nagrađivanje istraživača koji sudjeluju u međusektorskoj mobilnosti;
35. SMATRA da inicijativu „ERA4You” trebaju zajednički osmisliti Komisija i države članice kako bi potaknule mobilnost i pristup izvrsnosti, među ostalim i za istraživače u zemljama s niskom razinom uspješnosti istraživanja i inovacija, te da bi prvenstveno trebala biti usmjerena na istraživače na početku karijere kako bi ih pripremila za mogućnost karijere izvan akademske zajednice; NAGLAŠAVA da je potrebno poticati međunarodnu i međusektorsku mobilnost i poboljšati povezanost akademske zajednice, poduzeća i društva, nudeći pritom mogućnosti na razini država članica i EU-a, istraživanjem najboljih praksi i novih programa koji se temelje na onima ponuđenima u okviru programa kao što je MSCA koji svojim stipendistima pruža međusektorsko i međunarodno iskustvo;

36. PRIMJEĆUJE da je potrebno uspostaviti čvrsta partnerstva između akademskih i neakademskih sektora radi utvrđivanja potreba za vještinama, osposobljavanja istraživača i sustavâ za razvoj karijere; ISTIČE važnost doktorata u okviru akademske zajednice, nastalih u partnerstvu s industrijom, kao primjera dobre prakse koja se već provodi u sklopu MSCA-a, isto tako uz korištenje virtualnim sredstvima;
37. SMATRA da su za privlačenje i zadržavanje talenata u Europi potrebni bolji uvjeti za istraživače na početku karijere, promicanje rodne ravnopravnosti, uklanjanje preostalih administrativnih prepreka i poticanje meritokracije, kao i prilagodba sustavâ plaća, socijalnog osiguranja i mirovina nelinearnim karijerama;
38. SAGLEDAVA vrijednost primjene nedavno uspostavljene taksonomije za održivo financiranje kako bi se promicala inovativna poduzeća, poduzetničke aktivnosti i poticajne istraživačke karijere u industriji, MSP-ovima i poslovnim poduzećima, uz sve veću razinu i opseg poslovnog i privatnog istraživanja i razvoja;

VIII. Sinergija između Europskog prostora visokog obrazovanja i europskog istraživačkog prostora

39. PODSJEĆA na to da treba dodatno razviti jaču sinergiju i međupovezanost EIP-a, elemenata EEA-a povezanih s visokim obrazovanjem i Europskog prostora visokog obrazovanja (Bolonjski proces); SMATRA da bi se sinergija između „novog EIP-a” i EEA-a mogla ostvariti sveobuhvatnom agendom za preobrazbu visokog obrazovanja, razvijenom u suradnji s državama članicama i dionicima, te da će se tako omogućiti osnaživanje europskog sektora visokog obrazovanja u njegovim zadaćama u području obrazovanja, istraživanja, inovacija i usluga za društvo; NAGLAŠAVA da bi jačanje istraživačkih karijera i poboljšanje povezanosti istraživanja s učenjem i podučavanjem te podupiranje obrazovanja koje se temelji na istraživanju trebali biti glavna sastavnica te agende;

40. kako bi se osigurala potpuna sinergija između EIP-a, Europskog prostora visokog obrazovanja i EEA-a, POZIVA Komisiju da podupre države članice u osmišljavanju političkih mjera za neometanu i ambicioznu transnacionalnu suradnju među visokim učilištima u Europi, posebno u području akademskih i istraživačkih karijera koje su često isprepletene, uz promicanje uključivosti, iskorištavanje izvrsnosti i povećanje međunarodne konkurentnosti europskog sektora visokog obrazovanja, čime bi se povećala privlačnost za talente iz Europe i izvan nje;
41. SMATRA da je inicijativa Europska sveučilišta, koja se podupire u okviru programa ERASMUS+ i nadopunjuje u okviru programa Obzor 2020., još jedan ključan element u smislu sinergije; SLAŽE SE da su savezi europskih sveučilišta i njihova partnerstva s lokalnim ekosustavima prikladne platforme za ispitivanje mogućih modela kojima se potiče interoperabilnost istraživačkih karijera te za istraživanje mogućnosti za zajedničke programe zapošljavanja te sustave osposobljavanja i razvoja karijere u kojima se uzimaju u obzir aspekti istraživanja i podučavanja, kao i za ispitivanje novih sustava nagrađivanja i ocjenjivanja, među ostalim za podučavanje koje se temelji na istraživanju te POZIVA Komisiju da analizira rezultate tih pilot-projekata i iznese prijedloge uzimajući u obzir navedene aspekte;
42. NAGLAŠAVA potencijal koji Europsko vijeće za inovacije i Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) imaju u sektoru visokog obrazovanja za poticanje poduzetništva kod istraživača te potporu osnivanju i rastu novoosnovanih poduzeća i MSP-ova u Europi;

IX. Praćenje

43. SMATRA da će razvoj opservatorija za praćenje putanja istraživačkih karijera te protok talenata koji su nositelji doktorskih i postdoktorskih titula, uključujući geografsku i sektorsku mobilnost i radne uvjete, omogućiti procjenu održivosti i privlačnosti istraživačkih karijera te razine promjena u pogledu nejednakosti; SLAŽE SE da je europski pristup istraživačkoj struci ključan za razvoj statističkih podataka o mobilnosti i cirkulaciji talenata te za utvrđivanje trendova, obrazaca, vještina i rodni razlika te dinamike tržišta rada te POZIVA Komisiju da u suradnji s državama članicama uspostavi trajan, sveobuhvatan i transparentan sustav praćenja kojim se uzimaju u obzir potrebe raznih dionika kako bi se omogućila evaluacija djelovanja EU-a; TRAŽI OD Komisije da objavi rezultate studije koja je trenutačno u tijeku s OECD-om kako bi se izradili bolji podaci o stanju i uvjetima plaća; usto, POZIVA Komisiju da prikupi i transparentno predstavi podatke o tokovima mobilnosti unutar EU-a koja je poduprta Okvirnim programom EU-a;

X. Prioritetna djelovanja EIP-a

44. POZIVA države članice i Komisiju da poboljšaju vještine i osposobljavanje na početku karijere kako bi se potaknulo zapošljavanje i napredak u karijeri i da promiču mjere za smanjenje nesigurnosti u istraživačkim karijerama i međugeneracijskih nejednakosti te istraživačima na početku karijere pruže održive, predvidive i privlačne istraživačke karijere i TRAŽI OD budućih predsjedništava da dodatno razviju i istraže to otvoreno pitanje;
45. POZIVA Komisiju da predloži provedbeni plan za opservatorij za istraživačke karijere u cilju pružanja pouzdanih podataka u pogledu mobilnosti, karijere, zapošljavanja i radnih uvjeta;

46. PREDLAŽE državama članicama, istraživačkim i tehnološkim organizacijama i neakademske sektorima, osobito poslovnem sektoru, da razmotre koordinirano djelovanje u svrhu stvaranja diversificiranih karijernih putova kako bi se smanjila neusklađenost vještina i ispunila očekivanja doktoranada;
47. POTIČE države članice da kao prioritet u svojim nacionalnim politikama postave pitanje ulaganja i reformi u području istraživanja i inovacija te POZIVA države članice i Komisiju da to pitanje dodatno razmotre u kontekstu budućeg političkog programa EIP-a;
48. POZIVA države članice, Komisiju, visoka učilišta, organizacije koje provode istraživanja i organizacije za financiranje istraživanja da surađuju na širokom razvoju i primjeni suvremenih praksi ocjenjivanja i nagrađivanja kako bi se uspostavili odgovarajući poticaji, među ostalim za prakse otvorene znanosti.
